

Cornelius Agrippa
CEREMONIILE MAGICE
(PHILOSOPHIA OCCULTA, CARTEA A IV-A)

•

Petrus din Apono
HEPTAMERONUL

•

Johannes Trithemius
CARTEA LUCRURILOR SECRETE

Traducere, note, comentarii și anexe:
MARIA GENESCU

EDITURA HERALD
București

CUPRINS

<i>AVERTISMENT sau Impactul „cărților blestemate”.....</i>	<i>7</i>
--	----------

<i>CEREMONIILE MAGICE.....</i>	<i>15</i>
--------------------------------	-----------

<i>Notă introductivă.....</i>	<i>17</i>
-------------------------------	-----------

<i>Despre modul de a cunoaște numele spiritelor bune și ale celor rele, precum și a caracterelor acestora.....</i>	<i>27</i>
--	-----------

<i>Caracterele grafice cerești și ale geniilor bune și rele.....</i>	<i>34</i>
--	-----------

<i>Tabelul semnelor și figurilor ce reprezintă entități bune.....</i>	<i>36</i>
---	-----------

<i>Tabelul semnelor și figurilor ce reprezintă entități rele.....</i>	<i>37</i>
---	-----------

<i>Forme obișnuite ale spiritelor lui Saturn.....</i>	<i>39</i>
---	-----------

<i>Forme obișnuite ale spiritelor lui Jupiter.....</i>	<i>40</i>
--	-----------

<i>Forme obișnuite ale spiritelor lui Marte.....</i>	<i>41</i>
--	-----------

<i>Forme obișnuite ale spiritelor Solare.....</i>	<i>41</i>
---	-----------

<i>Forme obișnuite ale spiritelor lui Venus.....</i>	<i>42</i>
--	-----------

<i>Forme obișnuite ale spiritelor lui Mercur.....</i>	<i>43</i>
---	-----------

<i>Forme obișnuite ale spiritelor Lunii.....</i>	<i>43</i>
--	-----------

<i>Despre stelele în cinci colțuri (pentacle) și despre pecețile sfinte.....</i>	<i>44</i>
--	-----------

<i>Despre legări magice sau farmece.....</i>	<i>49</i>
--	-----------

<i>Despre sfințiri.....</i>	<i>50</i>
-----------------------------	-----------

<i>Despre intervenția spiritelor rele folosită de unii magicieni.....</i>	<i>55</i>
---	-----------

<i>Despre chemarea spiritelor.....</i>	<i>59</i>
--	-----------

<i>Despre mijloacele folosite pentru a primi previziuni sau revelații.....</i>	<i>62</i>
--	-----------

<i>Despre chemarea spiritelor rele.....</i>	<i>67</i>
---	-----------

<i>Despre cum pot fi chemate spiritele inferioare.....</i>	<i>71</i>
--	-----------

<i>Despre cum pot fi chemate sufletele morților.....</i>	<i>72</i>
--	-----------

HEPTAMERONUL.....	75
Notă introductivă.....	77

<i>Heptameronul sau Elementele Magiei.....</i>	<i>82</i>
<i>Cuprinzând binecuvântările, sfințirile, exorcismele și rugăciunile pentru fiecare dintre cele șapte zile ale săptămânii...</i>	<i>82</i>
<i>Despre cercul magic și despre cum se face el.....</i>	<i>85</i>
<i>Despre numele orelor de zi și de noapte, despre îngerii ce le guvernează; despre numele anotimpurilor și despre îngerii lor...</i>	<i>86</i>
<i>Despre sfințiri și binecuvântări.....</i>	<i>88</i>
<i>Despre vestimentație și despre pentacлу.....</i>	<i>88</i>
<i>Rugăciune de spus în timp ce se îmbracă veșmântul.....</i>	<i>89</i>
<i>Marele pentacлу al lui Solomon.....</i>	<i>91</i>
<i>Exorcizarea spiritelor de aer.....</i>	<i>92</i>
<i>Rugăciunea către Dumnezeu, spusă în interiorul cercului magic, spre cele patru părți ale lumii.....</i>	<i>94</i>
<i>Viziuni și apariții.....</i>	<i>95</i>
<i>Considerații și rugăciuni pentru cele șapte zile ale săptămânii..</i>	<i>99</i>
<i>Pentru ziua de Duminică.....</i>	<i>99</i>
<i>Pentru ziua de Luni.....</i>	<i>102</i>
<i>Pentru ziua de Marți.....</i>	<i>105</i>
<i>Pentru ziua de Miercuri.....</i>	<i>108</i>
<i>Pentru ziua de Joi.....</i>	<i>111</i>
<i>Pentru ziua de Vineri.....</i>	<i>114</i>
<i>Pentru ziua de Sâmbătă.....</i>	<i>117</i>
<i>Îngerii orelor, respectând succesiunea zilelor săptămânii....</i>	<i>121</i>

CARTEA LUCRURILOR SECRETE.....	127
Notă introductivă.....	129

<i>Magia și Filosofia lui Trithemius din Sponheim cuprinsă în Cartea lucrurilor secrete și Doctrina spiritelor.....</i>	<i>133</i>
<i>Arta de a atrage spiritele în cristale etc.....</i>	<i>133</i>
<i>Despre alegerea cristalului și despre modul de pregătire a cristalului pentru a primi în el o viziune.....</i>	<i>133</i>

<i>TROCUL CU DEMONII de Edouard Brasey.....</i>	<i>147</i>
<i>Pactele demonice.....</i>	<i>147</i>
<i>Pacte demonice și diabolice.....</i>	<i>150</i>
<i>Bibliografie generală.....</i>	<i>158</i>
<i>Indice de nume proprii.....</i>	<i>161</i>
<i>Dicționar tematic și de termeni.....</i>	<i>169</i>

Ceremoniile magice

sau

FILOSOFIA OCULTĂ, Cartea a IV-a
atribuită lui Henrich Cornelius Agrippa

NOTĂ INTRODUCTIVĂ

Heinrich Cornelis Agrippa s-a născut în Germania, la Köln (Cornelia Agrippina), în anul 1486. Prin 1507, pleacă la Paris pentru a-și completa studiile. Un an mai târziu, îl regăsim în Spania, în serviciul militar al regelui Aragonului, ca maestru artificier, specialist în piromanție, iar de aici trece în Italia, apoi în Franța, oprindu-se la Avignon, Lyon și Bourgogne. După experiența aventuroasă din Catalonia, în 1509, îl regăsim la Dole, în Franța, conferențiind la universitatea din acest oraș. Însă, în anul următor, 1510, se afla la Londra, „într-o misiune secretă”. Revenind în Germania, în același an, îl vizitează pe Trithemius la Würzburg și îi cere acestuia să-și exprime opiniile privitoare la *Filosofia Ocultă*, în varianta ce a circulat, o vreme, în manuscris. Anul 1511 îl găsește în orașul natal, Köln, dar numai pentru puțină vreme căci pleacă în același an în Italia și, între 1511 și 1517, locuiește în mai multe orașe din Lombardia, mai mult la Pavia, unde timp de șase luni a conferențiat despre textul hermetic *Poimandres*; participă, în calitate de teolog, recomandat de către cardinalul de Santa-Croce, la Conciliul de la Pisa (1511). Tot la Pavia, se căsătorește în 1515, iar, apoi, la Turin, ocupă funcția de consilier al împăratului Maximilian al II-lea, mutându-se, pe rând, în orașele Pisa și Milano.

Revine în Germania și, între 1518 și 1520, timp de doi ani, este consilier plătit și orator (*syndic*) în orașul Metz. Înainte de plecarea din Metz, îi moare prima soție și revine la Köln. În 1521 se află la Geneva, unde se recăsătorește cu Jeanne Loyse Tissier, iar din 1523 ocupă funcția de medic al orașului Friburg. După numai un an, în 1524, se afla la Lyon, în serviciul reginei Luiza de Savoia, mama regelui Francisc I. Cade în dizgrația reginei și în următorii patru

ani trăiește într-o relativă sărăcie. Părăsește orașul Lyon, împreună cu soția și cei șase copii, pentru a se stabili în Țările de Jos, ca medic, în orașul Anvers, iar apoi ocupă o funcție imperială la Malines, ca istoriograf și consilier al împăratului Carol Quintul (1529-1532). În timpul epidemiei de ciumă din 1529 îi moare și cea de a doua soție. Un scurt interval de timp, în 1531, a fost închis la Bruxelles, pentru neplata unor datorii. Din cauză că era urmărit de creditori, se ascunde de aceștia la reședința arhiepiscopului de Colonia din orașul Bonn. Din motive necunoscute, revine în Franța, la Lyon, unde este azvârlit din nou în închisoare, pentru puțin timp, se spune, din ordinul regelui. Moare la Grenoble, în 1535, și a fost înmormântat în mănăstirea dominicanilor.

Opera (în ordine cronologică):

1509 - începe să scrie *De Occulta Philosophia sive Magia*.
- *De nobilitate et praeecellencia femini sexus*, scrisă la Dole, dedicată Margaretei de Austria, pe care i-o oferă acesteia douăzeci de ani mai târziu, la Anvers.

1510 - *Expostulatio super expositione sua in librum de verbo mirifico, cum Joanne Catilineti fratrum Franciscanorum per Burgundiam provinciali ministro sacr. theol.*, scrisă la Londra și tipărită la Anvers, un răspuns dat călugărului franciscan Catilinet la învinuirile pe care acesta i le aduce privitor la traducerea cărții *De verbo mirifico* a lui Reuchlin.

- *Mici comentarii la Epistola lui Pavel către romani*, tot la Londra, din care a scris numai șase capitole (text pierdut).

- *Placita theologica quae quodlibeta dicuntur*, discurs rostit la Universitatea din Köln în care a prezentat unele teze teologice (text pierdut).

1515 - *Oratio habita Papiae, in praelectione Hermetis Trismegisti, de potentate et potentia Dei*, discurs ținut la Universitatea din Pavia, cu prilejul deschiderii seriei de cursuri publice, în prezența lui Jean de Gonzague, marchiz de Mantova.

- *Oratio de praelectione convivii Platonis, amoris laudem continens*, discurs de prezentare a dialogului *Banchetul* de Platon, rostit cu prilejul inaugurării cursurilor la una dintre universitățile din nordul Italiei.

- *Commentaria sed adhuc indigesta in libros nostros de philosophia occulta*, conținând schițe de comentarii la *Filosofia ocultă*.

1516 – *Dialogus de homine, Dei imagine*, scriere dedicată lui Guillaume Paleologul, marchiz de Montferrat, vicar al Italiei, din care s-a păstrat numai dedicația: *Agrippa ad amicum*.

- *Liber de triplici ratione cognoscendi Dei*, dedicată tot lui Guillaume de Montferrat.

- *Annotationes super Pimandrem Trismegisti*.

1517 – *In Artem brevem Raimundi Lulli commentaria*, la care este anexat un tabel rezumativ al comentariilor referitoare la *Ars brevis* de Raimond Lulle.

1519 – *De originali peccato disputabilis opinionis declamatio*, dedicată lui Theodoric episcop de Cyrene.

- Două scrieri polemice referitoare la monogamia Sfintei Ana, în disputa cu Claude Salini, priorul dominicanilor din Metz. Prima dintre aceste scrieri a fost publicată în 1533, iar a doua în 1534.

1526, înainte de, - *Dehortatio gentilis theologiae*, un discurs asupra teologiei păgâne, dedicat lui Symphorien Bullioud, episcop de Bazas.

- *Pyromachia*, publicată la Lyon (scriere pierdută).

- *De sacramento matrimonii declamatio*, scriere dedicată surorii regelui, Margareta, ducesă d'Alençon, „regina Navarei”.

1529 – *De incertitudine et vanitate scientiarum et artium, atque excellentia Verbi Dei, declamatio*, însoțită de privilegiul acordat de Carol Quintul, valabil șase ani, pentru următoarele scrieri: *Philosophia Occulta*, *De incertitudine...*, două comentarii la *Ars brevis* de Raimundus Lullus, patruzeci și una de scrisori din corespondența sa, zece conferințe, și așa-numitele *epigrame*, versuri ocazionale dedicate unora dintre personalitățile din acel timp. Cartea a apărut concomitent la Paris și la Anvers și a fost condamnată de Sorbona în 1530; i-a fost dedicată omului de afaceri Augustino Fornari, *civi Genuensis* și *viro domino*.

- *Scrisoarea către Maximilianus Transilvanus*, anexată la tratatul despre femei dedicat Margaretei de Austria:

clarissimo viro D. Maximiliano Transylvano Caroli V, Caesaris imperatorisque a consiliis epistola, prin care îi cerea să-i prezinte regentei scrierea pe care o concepușe în urmă cu douăzeci de ani.

1530 – *Philosophia Occulta sive Magia* (sive *Magia* apare alăturat numai la titlul primului volum). Tipărirea cărții a început simultan, la Anvers și la Paris, și s-a încheiat la 15 februarie 1531, după apariția primului volum. La 2 martie 1531, cenzorii de la Sorbona condamnă atât cartea cât și autorul.

– *Ad lectorem operis de occulta philosophiae*, prefață la cele trei cărți ale *Filosofiei Oculte*, cu o dedicație pentru Hermann Weide, arhiepiscop de Colonia (Koln).

– *Istoria încoronării lui Carol Quintul*.

1531 – *Panegiric (oratio funebre)* la moartea regentei Margareta de Austria (spre sfârșitul acestui an, 1 decembrie 1531), dedicat lui Jean Carondelet, arhiepiscop de Palermo, președintele Consiliului privat al Țărilor de Jos.

– *Apologia adversus calumnias propter declamationem de vanitate scientiarum et excellentia verbi Dei, sibi aliquos Lovaniensis theologistas intentas*, dedicată cardinalului Laurentio Campeggi, adresată parlamentului din Malines, în care se apără de învinuirile ce i-au fost aduse după apariția tratatului *De incertitudine et vanitate...*, urmată de o scrisoare prin care cerea să i se transmită temeuri juridice pentru acuzațiile ce i se aduceau.

1532 – *Querela super calumnias ob editam declamationem de vanitate scientiarum atque excellentia verbi Dei, sibi per aliquos scelerantissimos sycophantes apud Caesarem majestatem nefarie ac proditorie intentata*, plângere împotriva denigratorilor săi adresată lui Eustache de Chapuis, ambasador al lui Carol Quintul în Anglia, între 1529-1546.

1533 – *Filosofia ocultă*, prima ediție completă a celor trei volume a apărut în luna iulie, la Köln, intitulată astfel: *Henrici Cornelii Agrippae ab Nettesheim a Consiliis et archivis Iuditiarii sacrae Caesaris Majestatis: DE OCCULTA PHILOSOPHIA. Libri tres*. La sfârșitul celui de al treilea volum este scris: *Finis. Anno M.D.XXXIII. Mense Julio*.

– *Liber de fratrum praedicatorum sceleribus et haeresibus*, o diatribă împotriva călugărilor predicatori dominicani.

Correspondența lui Agrippa însumează patru sute cincizeci și una de scrisori, distribuite de el însuși în șapte cărți, dintre care patruzeci și una au fost publicate în timpul vieții: treisprezece în 1532, iar douăzeci și opt în 1534, în continuarea textelor polemice asupra monogamiei Sfintei Ana. Șaptezeci dintre scrisorile primite sau trimise de Agrippa au fost traduse în limba franceză de Jean Orsier, cu titlul: *Henri Cornelis Agrippa, sa vie et son oeuvre d'après sa correspondance*, Paris, 1911.

Alte scrieri nedatate sau pierdute:

- *H. Cornelii Agrippae in geomanticam lecturam* (scriere ocazională), publicată postum.

- *De mineris specialis liber*, un tratat referitor la exploatarea minelor (pierdut).

- O istorie a regalității în lume (scriere pierdută).

- Discurs (*sermo*) referitor la inventarea relicvelor Sfântului Anton Eremitul (pierdut).

- Discurs asupra vieții monastice (necunoscut).

- Discurs asupra justiției și a dreptului, *Oratio pro quodam doctorando*.

- *Supplicatio* adresate judecătorilor din Bruxelles (pe la 1531): *Agrippa ad iudices*, *Agrippae protestatio judiciaria* și *Agrippa ad Caesarem* urmată de *Epigramma ad Caesarem*.

Scriere considerată apocrifă: *Despre ceremoniile magice*, Cartea a IV-a a *Filosofiei Oculte*.

Apocriful lui Agrippa (Despre ceremoniile magice)

Apocriful lui Cornelius Agrippa (considerat de unii Cartea a IV-a din opera sa principală *De Occulta Philosophia*) ar fi fost tipărit la 27 de ani după moartea autorului, survenită în 1535. Gabriel Naudé în *Apologia*, ce ține loc de *Prefață* la cele trei cărți ale *Filosofiei oculte*, spune că este un fals atribuit lui Agrippa, arătând în ce fel „lăcomia unor librari și deșertăciunea unor minți care n-au altă ocupație decât pe aceea de a făuri așa numite *chei* pentru toate domeniile mai greu de înțeles și pentru cărți cât ar fi ele de puțin obscure, aduc prejudicii acestui autor, atribuindu-i o a patra carte, plină de ritualuri magice deșarte, superstițioase și îngrozitoare, tipărind-o alături de celelalte trei cărți de

filosofie ocultă și împreună cu alte nu mai știu câte fragmente ciuntite din Petrus din Apono, din Arbatel, din Pictorius, din Trithemius” etc.

În sprijinul acestei afirmații, G. Naudé prezintă mărturia bine argumentată a lui Johannes Wierus, după care această carte, „în mod sigur, el n-a scris-o niciodată” și că este o „nelegiuire” să i se atribuie fostului său maestru un text de acest fel¹. Aceeași părere este exprimată și de Alexandrian care, numindu-l pe autorul acestui text pseudo-Agrippa, apreciază că „tot un calcul financiar de librărie este și a patra carte postumă a lui Cornelius Agrippa”. Alexandrian, însă, precizează că acest tratat apare împreună cu *De Occulta Philosophia* în 1550, editată la Lyon de frații Beringos, deci cu doisprezece ani înaintea datei avansate de G. Naudé². Aug. Prost afirmă că *Apocriful*, cu titlul *De ceremoniis magicis*, a apărut, mai întâi, separat de cele trei cărți al *Occulte*, împreună cu *Heptameronul* lui Petrus din Apono; abia în ediția din 1565 a fost tipărit, pentru prima oară, împreună cu celelalte trei volume, fără a se specifica numele localității și al tipografului, urmată de o altă ediție, identică, în 1567, la Basel³. O traducere în limba engleză a *Apocrifului*, împreună cu *Necromanția*, a apărut în 1655.

La rândul său, Wierus este combătut de Jean Bodin care îl învinuiește de părtinire, deoarece, acesta „nu numai că a fost discipolul lui, dar și că i-a fost valet și servitor, bând, mâncând și dormind împreună”. Chiar dacă nu o spune fățiș, Bodin credea că Wierus (pe care el îl transcrie Vvier), ar fi unul dintre „ucenicii vrăjitori” ai lui Agrippa, „cel mai mare vrăjitor din lume”, care a contribuit la apariția acestei a 4-a cărți. Astfel, „dintre cele patru cărți ale marelui doctor în arta diabolică, pe care n-am să-l numesc din dorința de a îngropa [în uitare] pentru totdeauna lipsa lui de evlavie [...], în cea de a patra carte, care este *cheia* celor-

¹ Cf. G. Naudé, *Apologia lui H. C. Agrippa*, în *Mag. Nat.* p. 17.

² *Istoria filozofiei oculte*, trad. de Claudia Dumitriu, Ed. Humanitas, Buc. 1994, p.313.

³ Cf. Aug. Prost, *Corneille Agrippa sa vie et ses oeuvres*, Apendice: note, XXXII, Paris, 1882, p. 516.

alte, cea pe care a promis-o și pe care discipolii vrăjitori au publicat-o, el amestecă otravă diabolică, caractere, nume ale diavolilor, ale spiritelor și invocațiile adresate acestora”⁴.

Pe de altă parte, un cercetător contemporan cu noi crede că, în ciuda „dezmințirilor” lui Wierus, „s-a crezut prea târziu că dubioasa Carte a Patra din *De Occ. Phil.* era scrisă, într-adevăr, de Agrippa”⁵.

M.G.

⁴ *De la demonomanie des sorciers*, par J. Bodin Angevin, Paris, M.D.LXXX, II, c.I, p. 139.

⁵ D. P. Walker, *Magia spirituală și angelică...*, trad. de Maria Genescu, Ed. Herald, Buc. 2010, p.122.

Despre modul de a cunoaște numele spiritelor bune și ale celor rele, precum și a caracterelor acestora

Mai întâi, află că numele inteligențelor ce guvernează fiecare dintre aceste planete sunt alcătuite într-un anume fel, adică din literele extrase din reprezentarea horoscopică a lumii, în funcție de locul în care răsare respectiva planetă, urmând ordinea succesiunii semnelor, până la jumătatea fiecărui grad, precum și din fiecare dintre gradele ce formează aspectele planetei însăși, procedând și la proiecția gradului ascendentului. Din același motiv, numele celor mai importante spirite rele, ce guvernează sub fiecare planetă, sunt preluate în ordine retrogradă, proiecția făcându-se în sens contrar succesiunii semnelor și începând cu casa a șaptea.

În plus, numele Inteligenței supreme, pe care cei mai mulți dintre oameni și-o imaginează ca fiind sufletul lumii, derivă din cele patru case cardinale ale reprezentării lumii, așa cum am arătat mai înainte. În schimb, dimpotrivă, numele Marelui Demon se alcătuește prin mijlocirea celor patru case cadente. În mod asemănător, numele marilor spirite ce guvernează puterile aerului le vei alcătui cu ajutorul celor patru unghiuri ale caselor următoare și, de bună seamă, tot astfel trebuie procedat la găsirea numelui spiritului bun, proiecția făcându-se respectând succesiunea semnelor și începând cu gradul ascendentului, pe când, pentru aflarea numelui unui spirit rău trebuie mers în sens contrar.

Află și că numele acestor spirite rele se deduc cu ajutorul tabelelor⁸ ce cuprind atât numele spiritelor

⁸ Tabelele menționate aici, cât și în paginile următoare, pot fi găsite în Cărțile I, II și III (*nota autorului*).

bune cât și ale celor rele, în așa fel încât, dacă începem cu numele unui geniu bun, conținut în tabel, de ordinul al doilea, numele spiritului rău va fi extras din categoria principilor și a guvernatorilor. Dacă, însă, intrăm în tabel începând cu numele unui spirit rău de ordinul al treilea sau cu numele oricărui alt spirit rău guvernator, extras într-un mod oarecare, fie prin mijlocirea tabelului, fie din harta cerului, numele ce se deduc astfel vor fi ale demonilor răi aflați în serviciul unui ordin inferior.

Bine este de știut și că, de fiecare dată când preluăm din acest tabel spirite bune de ordinul al doilea, numele lor să fie tot de ordin secund. Iar dacă sub acestea extragem numele unui spirit rău, acesta va fi el însuși din ordinul superior al guvernatorilor. La fel vom proceda și atunci când începem cu un spirit rău cu rang superior. Dacă, dimpotrivă, începem preluând din tabel numele spiritelor de ordinul al treilea, care sunt spirite aflate atât în slujba celor buni cât și a celor răi, numele deduse vor desemna spirite dintr-un ordin inferior.

Or, mulți dintre magicieni, oameni cu autoritate în domeniu, au dorit să transcrie aceste tabele cu litere din alfabetul latin și, astfel, prin mijlocirea aceluiași tabele, au putut găsi numele ocupației sau al altei îndelniciri aparținând fie unui spirit bun, fie unui spirit rău prin același procedeu pe care l-am prezentat mai sus.

Iar inițiatorul acestor transcrieri este însuși înțeleptul Trismegistos, căci el a adaptat la literele egiptene acest mod de calcul și, la fel de inteligent, se poate aplica și în alte limbi⁹, ținându-se seamă de valoarea

⁹ Echivalente ale literelor ebraice, și nu egiptene, în alfabetele altor limbi, respectiv în latină și greacă, ținând cont și de valoarea lor numerică, sunt date de Agrippa în Cartea I a *Filosofiei Oculte, Magia Naturală*, c. LXXIV: *Despre valoarea numerică, corespondențele și transpunerea Literelor sau Semnelor cerești, cu un Tabel explicativ*. În același capitol, Agrippa chiar subliniază o idee preluată de la Pico,

ce le este atribuită semnelor. Dintre toți cei care au avut preocupări pe tema deducerii numelor spiritelor, el, Trismegistos, cel dintâi, s-a făcut cunoscut și remarcat.

Așadar, puterea și învățătura secretă de aflare corectă și convingătoare a numelor sacre ale spiritelor, conform riturilor, constă în deducerea vocalelor¹⁰ care intră în alcătuirea numelor spiritelor și care duc la aflarea numelui adevărat, conferindu-i o sonoritate rituală. Or, această operație se duce la bun sfârșit, mai întâi, prin modul și grija cu care sunt așezate literele ce reprezintă aceste vocale, ce se regăsesc în calculul hărții cerești, pentru a deduce numele spiritelor de ordinul al doilea, bune sau rele, cu rang de conducători și guvernatori. Tot astfel se procedează și pentru spiritele bune: se iau în considerare stelele ce intră în alcătuirea literelor așezându-le în ordine, iar apoi, mai întâi, se scade gradul casei a unsprezecea din gradul primei stele din ordinea în care au fost așezate: ce rămâne după aceea este proiectat din gradul ascendent, iar locul unde se termină acest număr indică vocala primei litere.

anume „că savanții au dovedit că literele ebraice sunt cele mai eficiente (în lucrările de magie – *n. tr.*), că au o semnificație mai bogată, fiind mai apropiate de corpurile cerești și de lume, pe când literele din celelalte limbi nu au aceeași putere, fiind mai îndepărtate de sursa primară.” Pentru Marsilio Ficino, de pildă, hieroglifele erau simboluri ale cunoașterii inteligibile. Însă, moda pseudo-egiptologiei, prin care hieroglifele erau interpretate la modul fantezist, a fost lansată după moartea lui Ficino (survenită în 1499) prin scrierea *Hieroglyphica*, tradusă în latină în 1515, atribuită unui autor enigmatic, numit Horapollo (nume rezultat din contragerea numelor Horus și Apollo). Din scrierea lui J. Bodin, aflăm și că Agrippa obișnuia să se numească pe sine însuși Trismegistos.

¹⁰ În alfabetul ebraic, la fel ca și în cel egiptean, nu există semne pentru notarea vocalelor.